

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา บทบาท อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นโดยกำหนดความเป็นอิสระ ในการปกครองตนเองตามเจตนาณ์ของประชาชน และความเป็นอิสระ ในการกำหนดคน นโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ ที่ผ่านมา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 282 กำหนดว่ารัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่น การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องทำเท่าที่จำเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดคน นโยบายการปกครอง การบริหารจัดการในด้านบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ การกำหนดอำนาจหน้าที่ให้คำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ รัฐบาลเป็นเพียงผู้กำหนดที่ในการกำหนดดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายใต้กรอบของกฎหมายเท่านั้น จากผลของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ส่งผลให้มีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยมีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอิสระในการปกครองตนเอง โดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ เป็นการกระจายหรือมอบความรับผิดชอบในการจัดบริการสาธารณูปโภค ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะต้องรับผิดชอบและสนับสนุนความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ได้อย่างมีอิสระ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2546 : 2)

ปัจจุบัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 87 ได้กำหนดว่ารัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่น การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำได้เท่าที่จำเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดคน นโยบาย การปกครอง การบริหาร จัดการ การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และมีอำนาจหน้าที่โดยเฉพาการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้คำนึงถึงการกระจายอำนาจที่เพิ่มขึ้น หลักสำคัญคือ ส่งเสริมให้มีการปกครองตนเองตามเจตนาณ์ของประชาชนในท้องถิ่น เป็นเหตุให้ระบบการบริหารงานท้องถิ่นกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ต้องดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบ

กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ที่ประกอบด้วย แผนบูรณาการพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี ซึ่งการวางแผนที่เป็นกลไกที่สำคัญประการหนึ่ง ที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุความมุ่งหมาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวางแผนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด แก่ประชาชนทั้งปัจจุบันและอนาคต มีการปฏิบัติตามตามแผนงาน โครงการที่กำหนด ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในช่วงเวลาที่กำหนด มีการควบคุมติดตาม วัดและประเมินผล โดยการบริหารจัดการตามแผน แผนงาน โครงการนั้นจะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใสและพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบ ทั้งโดยหน่วยงานของรัฐและประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ อย่างยิ่งในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดเตรียมแผนพัฒนาท้องถิ่น จะก่อให้เกิดการสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่น ได้อย่างถูกต้อง เพราะกระบวนการมีส่วนร่วม จะมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อคิดเห็นระหว่างกัน ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นสิ่งอ่อนไหวในการเรียนรู้ที่มีประโยชน์อย่างมาก (ภาควิชานิรฟัย 2553 : 2)

หลักการสำคัญที่ถือเป็นหัวใจหลักสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นก็ คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาและการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หากไม่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาที่ชัดเจนแล้ว การบริหารงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าไปเรื่อย ๆ เมื่อมีปัญหาหรือความต้องการเกิดขึ้นก็กำหนดแนวการดำเนินการเป็นเรื่อง ๆ ไป ซึ่งนอกจากจะต้องแก้ไขปัญหาอย่างช้าช่อนและไม่มีที่สิ้นสุดแล้ว ยังอาจทำให้ปัญหามีความรุนแรงมากขึ้นจนเกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะแก้ไขได้ (พวงทอง โยธาใหญ่ 2545 : 2)

เนื่องจากการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงิน และการคลัง และการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องทราบกันว่า แผนพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนกระทรวง กรม และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ซึ่งเป็นแผนระดับชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาจังหวัดในระดับจังหวัด ตลอดจนยุทธศาสตร์การพัฒนาอีกในระดับอีก ในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาระดับจังหวัดและอีกนั้น ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนจะมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอยู่ด้วย ซึ่งแต่เดิมการจัดทำแผนงาน/โครงการต่าง ๆ จะถูกกำหนดขึ้นโดยหน่วยงานส่วนกลาง และหน่วยงานส่วนภูมิภาค (Top down) โดยท่องเที่ยงท้องถิ่นท้องถิ่น ไม่ได้มีกำหนดแนวทางการพัฒนาของท้องถิ่นเอง

ทำให้การพัฒนาที่ผ่านมาไม่สอดคล้อง หรือตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เท่าที่ควร (กรรมการปักธงชัย. 2547 : 14-15)

องค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอิกรูปแบบหนึ่งที่มีการค้าเนินงานและบริหารงานเป็นไปตามโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ตามที่มีกฎหมายที่ระบุไว้ให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนรู้จักรับผิดชอบคู่ประโยชน์ของ ส่วนรวมร่วมกัน (ฉลาก ตามช่วง. 2542 : 22) จึงอาจจะกล่าวได้ว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็น รูปแบบการปกครองที่มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐบาล ที่จะให้อำนาจการบริหารแก่ หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องถิ่นสามารถบริหารพัฒนางานแก่ไปปัญหาพัฒนาท้องถิ่นด้วย ตนเองตามอำนาจหน้าที่ และมีอิสระในการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในท้องถิ่นตาม ขอนข่ายกฎหมายกำหนด (กรรมการปักธงชัย. 2547 : 14-15)

การมีส่วนร่วมของประชาชนจะเกิดขึ้นได้นั้นต้องเกิดความสนใจร่วมกันมีเป้าหมาย ร่วมกัน และต้องการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันทั้งเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะทำเป็น เมื่อต้น การมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือ ในตัวของมันเองการที่คนจะรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเป็นการมีส่วนร่วมเชิงเป้าหมาย การมีส่วนร่วมเองก็เป็นเครื่องมือทำให้บรรลุเป้าหมาย ได้เช่นกัน ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมดังแต่การคิด โครงการ กิจกรรม โดยเริ่มค้นหาปัญหา สาเหตุ วางแผน ตัดสินใจดำเนินงาน ระดมทรัพยากร กำหนดเป้าหมาย สรุปบทเรียน ติดตามประเมินผล รับผลที่เกิดร่วมกัน โดยทั้งนี้ต้องอยู่ในความเป็นธรรม (สัมพันธ์ เศษะอริก และคณะ. 2548 : 113- 114)

ในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วน ตำบลจะมีขั้นตอนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แต่ในทางปฏิบัติจริงการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนหรือการดำเนินการ ตามขั้นตอนในระเบียบยังคงไม่ได้รับการนำไปปฏิบัติต่ออย่างแท้จริง จึงพบปัญหาการจัดทำโครงการ ต่าง ๆ ไม่ใช่ความต้องการของประชาชน อีกทั้งพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ได้ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ (สุดาวรรณ มีบัว. 2547 : บทคัดย่อ)

แต่จากการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกยตร วิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ในขั้นตอนการจัดทำประชาชนในระดับหมู่บ้านและระดับตำบล เพื่อรับทราบ ปัญหา ความต้องการของประชาชนในชุมชน พบร่วมประชุมเข้าร่วมประชุมประชุมคณะกรรมการลดลง เมื่อ เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา จากเดิมในห้วงปีที่ผ่านมา มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 223 คน และในห้วง ปี 2556 นี้มีผู้เข้าร่วมประชุมประชุม จำนวน 168 คน เมื่อคิดเป็นร้อยละของจำนวนประชากร จาก จำนวนประชากร อายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอ

เกณฑ์สวัสดิ์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 5,506 คน (งานทะเบียนรายภูร. 2556 : 1) พบร่วมกับผู้เข้าร่วม
ประชาชนอยู่ในระดับที่ปานกลาง และผู้ร่วมประชามติส่วนใหญ่นั้น เป็นผู้สูงอายุและผู้นำชุมชน
ซึ่งทำให้ประสิทธิผลในกระบวนการจัดทำแผนในขั้นตอนการมีส่วนร่วมเสนอปัญหาลดลง ทำให้
ทราบข้อมูล สภาพปัญหา และความต้องการของประชาชน ไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ส่งผล
ให้การแก้ไขปัญหา และแนวทางการพัฒนาตามแผนพัฒนา ไม่ตรงตามความต้องการของประชาชน
ในท้องถิ่น ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการของ
ประชาชนที่แท้จริงได้ จึงสะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กร
บริหารส่วนตำบลการมีส่วนร่วมจากประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ในการเสนอความต้องการของ
ประชาชน จึงดีอีกด้วยว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการจัดทำแผนพัฒนา
สามปี (ภาควิชี วรรัตน์. 2553 : 2)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยในฐานะ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและ
แผน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและปฏิบัติหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรบริหาร
ส่วนตำบล ได้เล็งเห็นและทราบปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรบริหารส่วน
ตำบลทุกห้อง อ้าวเกณฑ์สวัสดิ์ จังหวัดร้อยเอ็ด ว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสาม
ปีอยู่ในระดับใด และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กร
บริหารส่วนตำบลที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกันในการมีส่วนร่วมในการ
ตัดสินใจมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการเมิน การ
จัดทำแผนในแต่ละครั้งนั้นประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการมากน้อยเพียงใด และ
ศักยภาพความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชน ตลอดจนแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการวางแผนพัฒนา องค์กรบริหารส่วนตำบล ควรทำอย่างไรจึงจะเหมาะสม และ
ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด ซึ่งหากองค์กรบริหารส่วนตำบล มีระบบเกี่ยวกับการวางแผน
พัฒนาที่เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนแล้วทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร
พัฒนาอื่นๆ มากขึ้น อันส่งผลให้การทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล มีความโปร่งใส สามารถ
แก้ไขปัญหาของท้องถิ่น ได้ตรงสภาพจริงของปัญหา และความต้องการของประชาชน ตลอดจน
ส่งผลให้การปกครองในระบบประชาธิปไตยของประเทศไทย ก้าวหน้า พัฒนาและนำองค์ความรู้
ที่เกิดจากการวิจัยในครั้งนี้ไปปรับใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และ
ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบลมากที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกย์ตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกย์ตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกย์ตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกย์ตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับ ปานกลาง
2. ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ แตกต่างกันและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกย์ตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษารังนี้ศึกษาในพื้นที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกย์ตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 9 หมู่บ้าน ได้แก่ 1) บ้านโพนหิน หมู่ที่ 1 2) บ้านเขวาตะคลอง หมู่ที่ 2 3) บ้านเขวาตะคลอง หมู่ที่ 3 4) บ้านเขวารดี หมู่ที่ 4 5) บ้านโพนตูม หมู่ที่ 5 6) บ้านซึกไว้ หมู่ที่ 6 7) บ้านหนองแรงยา หมู่ที่ 7 8) บ้านโพนข้อม หมู่ที่ 8 9) บ้านโนนไผ่ลุ่ม หมู่ที่ 9

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกย์ตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดการมีส่วนร่วมของ โโคเคน และอับซอฟ (Cohen and Uphoff, 1980 : 219) ประกอบด้วย 4 ด้าน

- 2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ
- 2.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกย์ตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 9 หมู่บ้าน จำนวน 5,506 คน (สำนักทะเบียนอำเภอเกย์ตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ณ เดือน มิถุนายน 2556)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกย์ตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 374 คน ได้มามโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ทารโ ยามานะ (Taro Yamane : 727) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาของการวิจัยระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ – 30 ตุลาคม พ.ศ. 2556

5. ขอบเขตด้านตัวแปร

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปประกอบด้วย

5.1.1 เพศ

5.1.2 อายุ

5.1.3 ระดับการศึกษา

5.1.4 อาชีพ

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการขัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกย์ตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มี 4 ค่าน (Cohen and Uphoff, 1980 : 219) ประกอบด้วย

5.2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

5.2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

5.2.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

5.2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

นิยามคัพเพลฟะ

1. ประชาชน หมายถึง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกย์ตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

2. การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการคิดค้นหาสาเหตุของปัญหา การหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา การเลือกวิธีเพื่อแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล โครงการหรือแผนงานของกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติหรือดำเนินการและมีผลกระทบถึงประชาชน

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี หมายถึง การที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการร่วมรับผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

3.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนในองค์กรบริหารส่วน ตำบลทุ่งทอง อำเภอเกยตรีวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เข้าร่วมประชุม ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความต้องการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ร่วมวางแผนกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือ กิจกรรมและตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำนวนจำกัด ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

3.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ หมายถึง การที่ประชาชนในองค์กรบริหารส่วน ตำบลทุ่งทอง อำเภอเกยตรีวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีส่วนร่วมในการปรับปรุงระบบการบริหารให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สนับสนุนทรัพยากรส่วนบุคคล ให้องค์กรบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น และร่วมปฏิบัติตามกรอบของแผนพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมาย

3.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนในองค์กรบริหารส่วน ตำบลทุ่งทอง อำเภอเกยตรีวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรบริหารส่วนตำบล และตอบสนองความต้องการส่วนบุคคลของ ประชาชน

3.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนในองค์กรบริหารส่วน ตำบลทุ่งทอง อำเภอเกยตรีวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีโอกาสเข้าร่วมในการควบคุม และตรวจสอบ การใช้งบประมาณขององค์กรบริหารส่วนตำบล และมีส่วนร่วมในการประเมิน แผนงาน โครงการ ด้านความคุ้มค่าของงบประมาณ

4. องค์กรบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอิกรูปแบบหนึ่ง ที่ จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ในด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ และ ทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ ป้องกันและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและอำนาจหน้าที่ตาม

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการจ่ายอำนาจ มาตรา 16 ที่ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของ องค์กรบริหารส่วนตำบล ไว้ เช่นเดียวกับเทศบาล เมืองพัทaya และองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

5. แผนพัฒนาสามปี หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรบริหารส่วน ตำบลที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้า ครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน และ เสริมสร้างให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วมจากการขัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรบริหารส่วนตำบล ทุกทอง อำเภอเกยตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปเสนอให้ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ทุกทอง นำไปพัฒนาในการขัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรบริหารส่วนตำบลทุกทอง อำเภอ เกยตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY